

Mieczysław A. Łyp

Poeta, krytyk literacki, edytor, fotografik, promotor kultury i sztuki Podkarpacia, redaguje rocznik „Kraj-obrazy”, b. prezes rzeszowskiego oddziału Związku Literatów Polskich. Autor kilkunastu książek poetyckich. Laureat Złotego Pióra (1992, 2010) i wielu ogólnopolskich konkursów poetyckich.

Magia jesieni

Z inspiracji obrazem Anny Kuchniak
„Jesienne mgły”, akryl, płótno, 2020

Zatrzymana
specjalnie dla nas
– którzy ciągle się śpieszymy –

chwila
z wyjątkowo przejrzystego
dnia jesieni:

Na melancholijnych polach
kolory ciemnej ochry
spływają po płachtach stoków

W rozległym pejzażu
w koronach małych drzewek
jakby zdjętych
z kruchych
chińskich filizanek
zakłeta jest
jesienna złocistość

Dotykalnie bliska
siwa mgła
muślinowymi
błękitno-szarymi ścieżkami
prowadzi nas
na przestrzenie zachwyty
przesłaniając naszą tęsknotę
za żarem lata
a może
za tą tajemniczą wiecznością
której nigdy nie chcemy
przyjrzeć się dłużej
i dokładniej

Na dalekim horyzoncie
rozkwita cieniutka niteczka
porannej bieli

Mgły pochłaniają
nasze nienasycone
piękno

Rzeszów, 20.02.2023 r.

Cień wojny

W Berdiańsku
nadmorska promenada
zatopiona w złocie południa
lśniła
jak białobłękitne
niebo nad Wenecją

W Berdiańsku
morze
jak szmaragdowy klejnot
rozpostarty
w dookólnym przestworzu
szepem
wołało lipcowy świt

W Berdiańsku
morze
zanurzone jeszcze
w białe mgielne kurtyny
nadchodzącego dnia
bezszelestnie pochłaniało noc
a niebiański śpiew
wracających z wesela gości
niosło
ponad rajskie kopuły cerkwi

Dziś
w Berdiańsku
tylko krzyk przerażonych mew
i ludzka trwoga
szukająca nadziei
w modlitwie serca

Rzeszów, 2022 r.

Bogdan Stangrodzki

Urodził się 4 lipca 1948 r. w Ciechanowie. Jest absolwentem Akademii Medycznej w Warszawie. Lekarz psychiatra. Pracuje i mieszka w Stalowej Woli. Autor kilkunastu tomików poetyckich i utworów dramatycznych. Członek Związku Literatów Polskich oraz Unii Polskich Pisarzy Lekarzy. Laureat Złotego Pióra za tomik *W opalach mgły* (2001).

Sanktuarium ciszy

***
z krzyku rodzi się cisza
z krzyku którego nikt nie słyszy
brzemiennego w piach
trzepot skrzydeł odlatujących ptaków
osad ciekłych rzeczy

z krzyku
co nie potrafił być dłużej milczeniem
i samotnie stać pod drzewem

cisza
tylko ja mogę przy sobie zatrzymać
mchem nie porośnie
nic w niej z kruchości gałęzi
spoczywającej w ziemi

wyślizguje się z objęć czasu
by strzec naszych serc

***
nie ma rzeczy piękniejszej
nad prawdę
do sanktuarium cisza
serc prowadzi

tak umocnione brzegi
pozwalają zmierzchom
płynąć wartko
spokojnej toni nie poruszając
ani na cal

dzieciństwo
domaga się ramion
na drogach odnajduje
paciorki różańca
wiatr

Radomskie iskierki

***
ulicami Radomyśla toczą się legendy
i w zaułkach wieki drzemią
sprawy przyszłe nikt w mroku

z nadszańskich błoni widać
do wzgórza Zjawienia tułące się drzewa
gotowe spełnić każdą prośbę Matki
wierzby szumią
uśmiech losu
ku ciszy gwiazd
chyli się rzeka

czy można
bać się wody

***
niejedne radomskie kielnie
szły bosy do Warszawy do Lwowa
a tu w tym małym mieście żyły
stawały się przyprawą Combra

a gdy ruszał król na wojnę –
grom oklasków
potem
drżące słowa Marysienki
Pan Jezus w Ogrójcu

teraz wydmy zachęcają do wędrówek
o zmroku
w języku ruchomych piasków
bez nazywania czegokolwiek
trwa rozmowa

oko węża obce
nieznane ruchy planet
każdemu miłą gruda

Stach Ożóg

Laureat ogólnopolskich konkursów poetyckich, recytatorskich i teatralnych. Malarz, rzeźbiarz, eseista, filolog, wykładowca w Uniwersytecie Rzeszowskim. Twórca i reżyser widowisk poetyckich. Stworzył cykl foniczny „Poeci Podkarpacia” (blisko 300 pozycji) i „Literatura polska i światowa” (ponad 100 płyt). Opublikował tomik poetycki *Imię z wczoraj*. Niestrudzony animator kultury. Erudyta, godzinami potrafi oprowadzać słuchaczy po ścieżkach literatury, a zwłaszcza poezji.

Egzamin

Opowiedz nam światło
prosiły drzewa
Mówię słońce
A one śmieją się zielenią liści
Kłamiesz
Więc opowiadam twoje oczy ale zaraz
pytają o kształt
Mówię Dawid
A one śmieją się smukłością gałęzi
Kłamiesz

Więc mówię – twoje usta i chcę iść
ale słyszę
Opowiedz wiatr
Więc krzyczę twoje imię Uciekam
A jak opowiesz lży jeszcze echo
brzęczy
Więc otwieram usta i
milczę
Następnym był drwał

Rzeszów zimą

Dagny
Dominice

Wyjechałem na zaśnieżoną drogę
mojego Wygnańca kołami tęsknoty
z pogiętymi szprychami pamięci

za słoneczną piaskownicą
budującą moje dzieciństwo z fortec
w których bezpiecznie zasypiały
byszczące resoraki

za pierwszymi naiwnymi zazdrościami
w których rude kompleksy
paraliżowały dotyki
podwórkowych zabaw

za giserskimi odlewami
w których projektowałem monumentalne
pomniki marzeń

za erudycją pozwalającą
budować potęgę wyznań

Delikatnie objechałem bławaty oczu
którymi rozścielałaś kobierzec Olszynek
by zdartymi oponami błękitnego roweru
nie zamazać pamięci wiosny miłości
Bym mógł z pękiem zielonych wspomnień
wjechać na wiszącą kładkę
twoich ust

Powróciłem
by ocalić skrawki wisłokowych zmroków
którymi wyszywałem narodziny Imion
choć wiem
że dziś już są tylko kilimem śnieżnego dnia
po którym nie przejdę bosymi stopami
Mówią o tym
stare koleiny zaspanych
asfaltowych alejek naszych serc

Powróciłem
by widownia przejeźdnego cyrku
na Hetmańskiej jeszcze raz oklaskiwała moją
roześmianą twarz kłowna

z zastygłymi łzami wczorajszych rozstań
Jeszcze trąbka
na kierownicy życia skomli zardzewiałymi
dźwiękami
Polowego domu
choć wiem
że to tylko ślady opon depczących zaspane
w zimowym łkaniu śnieżynki tonów

Pora odstawić rower

Może jeszcze potrafię wydeptać
w rzeszowskim królestwie śniegu
małą wygnańcówą komnatę
wielkości dwóch stóp
w której na powrót zamieszkamy
bez makijażu zimowych słów

Kazimierz Balawejder

Urodził się w 1958 r. w Markowej. Mieszka w Rzeszowie. Autor siedmiu tomików poetyckich. Współautor czterdziestu almanachów poetyckich. Wiersze publikował w prasie krajowej i polonijnej, laureat konkursów literackich krajowych i międzynarodowych.

z głębi siebie

wyszedłem
z betonowych dźwięków
metalicznych
oparów miasta

cisza dudni
w leśnej chacie
jest przerwa
inaczej

pajęczyna utkana
z wierszy
pośród starych buków
we mnie żar

rozszerzają się góry
nie mogą oprzeć się bliskości
maluję
słowo za słowem

rzeński poranek

mgła wspina się
na wzgórzach tyle wiary
dostrzegam jaśniejszy sens
różańce jarzębiny
poruszone wiatrem
wędrują z modlitwą
bieszczadzkich aniołów

stronicę poety
rozlewa poetycka akwarela
lityry tańczą
w rytm szmeru
górskiego potoku
wrzosa pną się do góry
chciałyby dogonić puentę

wiatr uwięziony w bukach
jęczy
wtóruje pieśniom drwali
ptaki wędrowne
przecinają niebo
w pustej cerkwi
trochę modlitwy i zamyślenia
o Łemkach
co dawno już poszli do nieba

czas nadszedł

jutro znów będziesz
panną młodą
założysz welon
z mgieł bieszczadzkich połonin
Mendelssohna
zanucą świerki i buki

odnowimy magiczne słowa
przy krzyżu na Tarnicy
zagra nam Bies i Czad
wypijemy toast
z wody źródlanej do dna
przybędzie wiersz

potem dalej
łakami w kwiatów tęczę
przez górki i doliny
gdzie niebo zawsze jasne
usiądzimy na kamieniu
zapatrzni w skał szczyty
inni a wciąż ci sami

Rzeszów 2023

pozwala wracać

plynie moja rzeka
drży powietrze
na ścieżkach
taniec jesienny
tęsknota liczy siwe włosy
wiersz zapisuje
w głębinie niepowtarzalności

zapisuje las
wzgórza
same przed sobą
zioła przenikają
w splecione trawy
usiłują wyrwać się ciszy
ubrać zbliżającą się puentę

ptaki na niebie
rozciągają kształt
wiolinowego klucza
aniołowie modlą się
przy Madonnie
która wysłucha nie odrzuci

oczy zdradzają więcej
nie dziw się
piękno wznosi toast
idę już wiele lat
czuję jakbym zaczynał

Rzeszów 2022